

держава. Ті ж, хто уникають сплати обов'язкових платежів і порушують трудові закони, повинні нести за це відповідальність [2].

За період 01.12.2016-01.02.2017 припинило діяльність 299,7 тис ФОП, з яких 98% протягом останніх років не здійснювали господарську діяльність. Про масове скорочення малого бізнесу взагалі не йдеться. Кількість ФОП, що припинили діяльність за останні три місяці, становить лише 7,56% від зареєстрованих станом на 1 січня цього року. Переважна більшість закритих ФОП не вели господарської діяльності. Пік закриття вже пройдено – він припав на період декількох днів до нового року і після. При цьому в січні 2017 році зареєстровано 27,8 тис нових фізичних осіб – підприємців. У 2015 р обсяг реалізованої малими підприємствами продукції складав менше 7%. Якщо ж взяти до уваги ліквідацію саме «сплячих» ФОП, то їх закриття тим більше жодним чином не вплине на прогнозні показники зростання економіки [4].

Отже, ми можемо сказати, що піднімати мінімальну зарплату в Україні можна й потрібно, тільки головне, щоб це не робилося різко. Різке підвищення підриває фінанси фактично всіх підприємств, особливо малих і середніх. У перспективі, звичайно, треба поступово піднімати соціальні стандарти, але це необхідно робити поетапно, а не різко. А також це потрібно робити в залежності від темпів економічного росту країни. Не можна піднімати соціальні стандарти в рази, коли темпи розвитку економіки складають лічені відсотки.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Пропозиція робочої сили та попит на неї [Електронний ресурс].–Режим доступу: <http://www.dcz.gov.ua/statdatacatalog/document?id=350800>.
2. Державна фіскальна служба України щодо сплати ЄСВ у 2017 році [Електронний ресурс].– Режим доступу: <https://uteka.ua/ua/publication/Otnositelno-uplaty-ESV-v-2017-godu>.
3. Розенко констатував збільшення надходжень від ЄСВ в Пенсійний фонд [Електронний ресурс].– Режим доступу: <https://www.rbc.ua/ukr/news/rozenko-konstatiroval-ivelichenie-postupleniy-1487188121.html>.
4. Відслідкуйте закриття ФОПів в реальному часі 2017 [Електронний ресурс].–Режим доступу: <https://opendatabot.com/for>.
5. Закон України Про Державний бюджет України на 2017 рік (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 3, ст.31) [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1801-19>.
6. Після підвищення мінімальної заробітної плати у країні створюються нові робочі місця, зменшилася чисельність безробітних та відбувається детінізація економіки, - нарада під головуванням Прем'єр-міністра [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.kmu.gov.ua/control/publish/article?art_id=249714984 ×tamp= 1486386570000.

Левицька Дарія Дмитрівна, студентка 3 курсу,
Стефанишин Лілія Стефанівна, к.е.н.,
доцент кафедри гуманітарних та
фундаментальних дисциплін

ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ

Аналіз стану малого підприємництва в Україні свідчить про те, що суттєвих зрушень у розвитку цього сектора ринкової економіки не відбулося.

Основними причинами гальмування розвитку малого підприємництва в Україні та її регіонах є:

- відсутність дійового механізму реалізації державної політики щодо підтримки малого підприємництва. Це питання ще не посіло належного місця і в діяльності місцевих органів державної виконавчої влади;
- неймовірно важкий тягар оподаткування, що примушує багатьох суб'єктів малого підприємництва збочити в тіньову економіку;
- низькі темпи та перекоси в процесі реформування власності;
- відсутність належного нормативно-правового забезпечення розвитку малого бізнесу, як підприємництва в цілому;
- обмеженість або повна відсутність матеріальних фінансових ресурсів[1]. Багато малих підприємств розпочали свою діяльність через відсутність достатньої суми стартового капіталу, власних виробничих площ та устаткування;
- недосконалість системи обліку та статистичної звітності малого підприємництва, обмеженість інформаційного та консультативного забезпечення, недосконалість системи навчання та перепідготовки персоналу для підприємницької діяльності тощо.

На тенденції розвитку малого підприємництва в Україні безпосередньо впливає негативна динаміка основних макроекономічних показників. Зокрема, спад ВВП призвів до зменшення внутрішніх фінансових ресурсів держави, обігових коштів у суб'єктів підприємницької діяльності, зниження купівельної спроможності населення тощо[2].

До основних макроекономічних чинників, які впливають на розвиток малого підприємництва, слід віднести, передусім, обмеженість внутрішнього попиту та наявність кризи збуту на внутрішньому ринку у зв'язку з браком вільних фінансових коштів підприємств, зниженням реальних доходів населення, незначну інвестиційну активність, відсутність переливу коштів з фінансового в реальний сектор економіки, обмеженість кредитів.

Підприємства, особливо малі, фінансують свій подальший ріст із прибутку. Якби підприємства могли залишати більшу частину з доходів у себе, загальний рівень інвестицій значно збільшився б. Цей захід також сприяв би тому, що нові підприємці були б готові ризикувати і вкладати свої кошти та сили або у новостворювані фірми, або в існуючі компанії. Зниження рівня податків допомогло б зробити рівень українських капіталовкладень менш залежним від вливань іноземного капіталу. Малі підприємства менше залежали б від урядових кредитних ліній.

Економіка України має великий потенціал економічного росту. Аби вивільнити його, дуже важливо, щоб ресурси, ризик та ініціатива були тісніше пов'язані між собою. Такого росту можна набути, перш за все, надавши більше свободи підприємцям і надавши їм можливість отримувати адекватну винагороду за їх зусилля.

Аналіз стану та проблем розвитку малого бізнесу в Україні свідчить про те, що подальший розвиток ситуації без активного та позитивного втручання держави може привести до згортання (в основному - через подальшу тінізацію) даного сектора економіки з відповідним загостренням економічних проблем та посиленням соціальної напруги. Тому виникає необхідність дієвої державної політики підтримки малого бізнесу. Завдання полягає у тому, щоб суттєво розширити його роль і місце в економічному процесі. Мається на увазі забезпечення протягом найближчих років у

структурах зазначеного сектора зайнятості на рівні 25-30% дієздатного населення та виробництва до 25% ВВП[6].

Вирішення цього завдання має зосереджуватися на таких основних напрямках:

- створення відповідної нормативно-правової бази;
- впровадження спрощеної системи бухгалтерського обліку та звітності малих підприємств;
- внесення відповідних змін та доповнень до законів України "Про підприємництво", "Про підприємства в Україні", "Про власність" тощо[3];
- вирішення питань щодо організаційного забезпечення малого підприємництва, насамперед: розробити та прийняти цільові і регіональні програми розвитку та підтримки малого підприємництва з відповідним фінансовим та організаційним забезпеченням;
- розробити єдину систему реєстрації та легалізації суб'єктів підприємництва;
- удосконалити мережу та підвищити дієвість роботи громадських об'єднань малого підприємництва;
- підприємницької діяльності та організації малого підприємництва[4].

Особливу увагу приділено розвитку та вдосконаленню фінансово-кредитної підтримки малого підприємництва, в тому числі створення механізму кредитування та страхування малого підприємництва.

Програмою передбачається створення державних та громадських структур для підтримки підприємництва, удосконалення організаційного забезпечення розвитку малого підприємництва, зниження адміністративних бар'єрів, удосконалення систем реєстрації суб'єктів підприємництва та ліцензування видів підприємницької діяльності, звітності та обліку.

Реалізація Програм за умов економічної стабілізації створить умови для збільшення кількості діючих малих підприємств у 1-2 рази, що дозволить забезпечити значний (близько 1 млн.) приріст нових робочих місць, ріст частки малих підприємств у валовому внутрішньому продукті (10-15%). Це дозволить забезпечити додаткові надходження до бюджету від діяльності суб'єктів малого підприємництва, отримати додаткові товарні ресурси, підвищити рівень конкуренції серед вітчизняних товаровиробників [5].

Виконання заходів щодо забезпечення розвитку малого підприємництва допоможе вирішенню соціально-політичних завдань; формуванню широкого прошарку дрібних власників (середнього класу), який є основою соціально-економічних реформ, гарантом політичної стабільності та демократичного розвитку суспільства, і, відповідно, послаблення тенденції до соціальної диференціації населення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. *Про концепцію державної політики розвитку малого підприємництва. Постанова КМУ від 3.04. 1996 р. № 404. / [Електронний ресурс]- Режим доступу : zakon.rada.gov.ua/laws/show/404-96-n*
2. *Про підприємництво. ЗУ від 7.02. 1991 р. №698- XII. / [Електронний ресурс]- Режим доступу : zakon.rada.gov.ua/laws/show/698-12*
3. *Про підприємства в Україні. ЗУ від 27.03. 1991 р. № 887- XII. / [Електронний ресурс]- Режим доступу : zakon.rada.gov.ua/laws/show/887-12*
4. *Про державну підтримку малого підприємництва. Указ Президента України від 12.05. 1998 р. № 456/98. / [Електронний ресурс]- Режим доступу : zakon.rada.gov.ua/laws/show/456/98*

5. *Про спрощену систему оподаткування, обліку і звітності суб'єктів малого підприємництва. Указ Президента України від 3.07. 1998 р. № 727/98. / [Електронний ресурс]- Режим доступу : zakon .rada .gov.ua /laws/show/ 727 /98/ ed19980703*
6. *Мале підприємництво в Україні. Збірник нормативно-правових актів / За ред. О. В. Кужель, А. К. Кінаха, В. В. Костицького. - К.: Інститут законодавчих передбачень і правової експертизи, 1999. - 190 с.*

Таровська Оксана Іванівна, магістр 1 курсу,
Ляхович Галина Іванівна, к. н. д. у., доцент,
доцент кафедри міжнародної економіки
маркетингу і менеджменту,

ПЕРЕДУМОВИ СТАНОВЛЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ ЯК СУБ'ЄКТА РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ ДЕРЖАВНОЇ МИТНОЇ СПРАВИ

Після проголошення 16 липня 1990 р. Декларації про державний суверенітет України, Українська держава розпочала самостійне економічне життя, самостійно створюючи та реалізуючи власну митну політику. Постановою Кабінету Міністрів України від 23 серпня 1990 р. було створено Управління державного митного контролю при Раді Міністрів УРСР.

На вказане управління було покладено розробку пропозицій в галузі митної політики та участь в її реалізації; керівництво митною справою, а також її вдосконалення; забезпечення державного контролю за додержанням встановленого порядку переміщення через митний кордон товарів та інших предметів [1].

Закон УРСР "Про перелік міністерств та інші центральні органи державного управління Української РСР" від 13 травня 1991 р. встановив, що "державні комітети Української РСР, за винятком Комітету державної безпеки Української РСР, створюються, реорганізуються і ліквідуються Кабінетом Міністрів Української РСР". Як наслідок, Управління державного митного контролю при Раді Міністрів УРСР було перетворено у Державний комітет митного контролю [2; 3].

Важливим етапом становлення митної служби в Україні стало прийняття Закону України "Про митну справу в Україні" 25 червня 1991 р., який удосконалив норми щодо керівництва митною справою. Так, "Кабінет Міністрів України організовував і забезпечував здійснення митної справи. Безпосередньо керівництво митною справою покладалося на Державну митну службу, яка була центральним органом виконавчої влади зі спеціальним статусом. Положення про Державну митну службу України затверджувалося Президентом України" [4].

11 грудня 1991 р. Указом Президента України було утворено Державний митний комітет (1991-1996 рр.) і затверджено Тимчасове Положення про нього. Вперше в незалежній Україні було визначено правовий статус центрального органу державного управління в сфері митної справи: "комітет несе відповідальність за реалізацію митної політики України, забезпечення додержання законодавства про митну справу, ефективне функціонування митної служби. Комітет є керівним органом єдиної державної митної системи, що включає митниці та підпорядковані Комітетові підприємства й організації" [5].